

Những tiêu chí để nhận dạng một tài sản vô hình

ĐOÀN VĂN TRƯỜNG

Gía trị vô hình của các doanh nghiệp là một đại lượng có thật, có thể tính toán được và trong nhiều trường hợp nó có giá trị rất lớn, thậm chí lớn hơn rất nhiều giá trị hữu hình của doanh nghiệp. Ngày nay, khái niệm tài sản vô hình (TSVH) đã trở thành một thực tế khách quan, tồn tại và hiện hữu trong kế toán thương mại; và chỉ có các công ty biết xây dựng một chiến lược để phát triển và quản trị TSVH thì mới có thể tồn tại và phát triển. Chính vì vậy, việc biết cách nhận biết những hiện tượng kinh tế chỉ ra giá trị của TSVH là điều rất cần thiết đối với các doanh nghiệp.

1. Những hiện tượng kinh tế có đủ tư cách là TSVH

Để tồn tại với tư cách một TSVH, nó cần phải có một số đặc tính hoặc tính chất cần thiết bao gồm những đặc điểm sau:

1. Có được nhận dạng cụ thể và sự miêu tả có thể chấp nhận được.
2. Có sự tồn tại pháp lý và sự bảo vệ.
3. Có quyền sở hữu tư nhân và sở hữu tư nhân đó có thể chuyển giao được.
4. Có một số chứng cứ hữu hình chứng tỏ sự tồn tại của TSVH (nghĩa là: một hợp đồng, giấy phép, tài liệu đăng ký, danh sách khách hàng, tập hợp các công bố tài chính...).
5. Nó phải bị phá hủy hoặc đi tới sự kết thúc tồn tại ở một thời điểm có thể nhận biết được hoặc như kết quả của một sự kiện có thể nhận biết được.

Đầu tiên, một TSVH nên có quyền sở hữu, khi có quyền sở hữu nó sẽ trở nên có khả năng để nhận dạng. Với một TSVH, cần có một sự miêu tả chắc chắn và rõ ràng rằng sẽ nhận dạng TSVH cụ thể như một tài sản duy nhất. Tất nhiên, các TSVH

không thể dễ dàng miêu tả bằng sự tham khảo đối với hệ mét và các hệ thống nhất định mà thế giới đang sử dụng trong các miêu tả pháp lý của bất động sản. Tuy nhiên, một TSVH nên theo một miêu tả trung thực với "25 từ hoặc ít hơn".

Nếu một TSVH không thể nhận dạng và miêu tả cụ thể, thì tài sản đó không đủ tiêu chuẩn như một TSVH. Tài sản đó có thể là một ý nghĩ hoặc khái niệm. Nó có thể trở thành một tính chất, một đặc tính, hoặc một bộ phận của tài sản, nhưng không thể tự mình có đủ tiêu chuẩn như một TSVH.

Đối với một TSVH để có đủ tiêu chuẩn quyền sở hữu, nó cần chiếm hữu các quyền pháp lý của quyền sở hữu. Nó cần hưởng tất cả các quyền pháp lý, các lợi ích và các đặc quyền của quyền sở hữu. Trong số các quyền đó là quyền của chủ sở hữu để khiếu nại về quyền sở hữu và để bảo vệ các quyền đó trước tòa án. Thí dụ, chủ sở hữu của một TSVH, giống như chủ sở hữu của các loại quyền sở hữu khác, cần có khả năng yêu cầu tòa án xét xử việc phá hủy tài sản do hành động của bên khác gây ra. Chủ sở hữu TSVH cũng có khả năng tìm kiếm sự bảo vệ tài sản từ các hành động phạm pháp của bên khác (như là, từ sự trộm cắp bên khác). Tương tự, chủ sở hữu của một TSVH phải chịu trách nhiệm giống như bất kỳ chủ sở hữu quyền tài sản nào khác. Thí dụ, chủ sở hữu của một TSVH có thể chịu thuế và các quyền khác của chính phủ. Hơn nữa, chủ sở hữu TSVH phải chịu trách nhiệm pháp lý đối với việc phá hủy tài sản của bên khác gây ra bởi TSVH.

Một trong các quyền cơ bản nhất của tài sản - đó là quyền sở hữu tư nhân và sở hữu đó có thể chuyển giao được. Tính chất đó cũng

áp dụng đối với các TSVH. Để cho nó có tồn tại kinh tế, TSVH nên tuân theo sở hữu tư nhân và sở hữu tư nhân nên có khả năng chuyển giao tới chủ sở hữu mới. Cũng lưu ý rằng điều kiện đó không có nghĩa rằng tất cả các TSVH phải được chuyển giao riêng biệt và độc lập khỏi tất cả các quyền sở hữu khác. Trong thực tế, một số TSVH là loại chuyển giao riêng biệt và độc lập với quyền sở hữu (nghĩa là, hai hoặc nhiều hơn TSVH chuyển giao tập thể hoặc các TSVH chuyển giao với TSHH). Tuy nhiên, không chú ý đến dạng hoặc cơ cấu chuyển giao, chủ sở hữu pháp lý của TSVH là có thể chuyển giao từ một chủ sở hữu tài sản tới người khác.

Đặc tính tiếp theo của TSVH là sự tồn tại không trực tiếp rõ ràng. Đó là, có một số chứng cứ hữu hình của sự tồn tại của một TSVH. Có một số bộ phận hữu hình đối với TSVH là để cho nó có tồn tại kinh tế và để có đầy đủ một số các đặc tính khác (nghĩa là, sự bảo vệ pháp lý, có khả năng chuyển giao được...). Đặc biệt, tất cả các quyền tài sản là vô hình (nhưng không nói rằng tất cả các quyền tài sản là tài sản vô hình). Tuy nhiên, để có khả năng cưỡng bức thực hiện, các quyền tài sản nên có một số tài liệu hữu hình. Các cái đó có thể là một hồ sơ, danh sách, bản vẽ, sơ đồ, hợp đồng, giấy phép... sự cho phép, tài liệu, bức thư, đĩa máy tính, bản in máy tính, hoặc một số chứng cứ có thể sờ mó được chứng minh rằng TSVH có tồn tại. Thí dụ, TSVH các mối liên hệ khách hàng có thể chứng minh chứng cứ bởi danh sách khách hàng, hồ sơ các đơn hàng mua lịch sử... Giấy phép nhượng quyền, giấy phép và các quyền hợp đồng khác có chứng cứ bởi một hợp đồng hoặc một thoả thuận bằng văn bản khác. Nhãn hiệu, bằng sáng chế và bản quyền có chứng cứ bởi các tài liệu có đăng ký bằng văn bản. TSVH lực lượng lao động có chứng cứ bởi danh sách người lao động, các hồ sơ cá nhân..., TSVH quyền sở hữu kỹ thuật (một số gọi đơn giản là "bí quyết") có chứng cứ bởi bản vẽ, bản in, biểu đồ, sổ ghi chép,

hoặc các bản ghi nhớ. TSVH uy tín và TSVH giá trị đang kinh doanh phát đạt có thể được chứng minh bởi các công bố tài chính, các hoàn thuế thu nhập, các ghi chép và tài liệu công ty, các ngân hàng tài chính và hoạt động, các kế hoạch kinh doanh...

Một TSVH nên có một ngày sinh. Giống như bất kỳ loại tài sản nào khác, một TSVH đi vào tồn tại ở một thời điểm nhất định. Giống như nhiều loại tài sản khác, một TSVH có thể được tạo ra hoặc phát triển trên một giai đoạn thai nghén lâu dài. Và, cũng giống như nhiều loại tài sản khác, một TSVH có thể phát triển hoặc thay đổi thời gian. Tuy nhiên, tất cả các TSVH tồn tại phải ở một thời điểm cụ thể.

Thông thường, ngày tạo ra thực sự của TSVH (hoặc ngày sinh) là quan trọng đối với phân tích nhanh (dùng ngay được). Trong trường hợp đó, một phương pháp hữu ích cho việc thiết lập ngày tạo ra TSVH là ngày biểu lộ sự sờ mó được của TSVH. Nói cách khác, tài liệu hữu hình về sự tồn tại của TSVH thường cung cấp một chỉ dẫn hữu ích của ngày tạo ra TSVH.

Nếu một TSVH đi vào tồn tại ở một thời điểm cụ thể, thì nó phải thoát khỏi sự tồn tại ở một thời điểm cụ thể. Điều đó không phải để nói rằng người chủ sở hữu TSVH cần có kế hoạch cho sự chết của TSVH. Người chủ sở hữu TSVH có thể hy vọng rằng TSVH có thể tồn tại không hạn định. Tương tự, người chủ sở hữu một ngôi nhà văn phòng có thể hy vọng rằng tài sản cố định sẽ tồn tại không hạn định. Người chủ sở hữu TSVH không thể biết trước khi nào TSVH sẽ chết, và người chủ sở hữu ngôi nhà văn phòng cũng không thể biết trước khi nào bất động sản sẽ chết. Tuy nhiên, cả hai loại tài sản, TSVH và bất động sản, sẽ chấm dứt sự tồn tại tương tự ở một thời điểm trong tương lai.

Cũng như đối với các loại tài sản khác, có số lượng bất kỳ các sự kiện mà có thể gây ra hoặc ảnh hưởng đến sự chết của một TSVH. Danh sách không cạn kiệt của các

sự kiện chứng minh bao gồm: sự hết hạn của một hợp đồng, của một giấy phép nhượng quyền, hoặc của một nhãn hiệu hoặc một giai đoạn đăng ký phát minh; sự thay thế TSVH với TSVH mới hơn; các hành động của cơ quan chính phủ hoặc tòa án; hoặc sự chấm dứt của các hoạt động kinh doanh. Trong bất kỳ trường hợp nào, tất cả các nguyên nhân cho sự chết của một TSVH có thể gắn liền với một sự kiện có thể nhận dạng được.

2. Những hiện tượng kinh tế không đủ tư cách là TSVH

Những hiện tượng kinh tế không đáp ứng những miêu tả trong phần trước không đủ tiêu chuẩn nhận dạng là TSVH. Điều đó không có nghĩa rằng các hiện tượng kinh tế đó không tồn tại. Nó đơn giản có nghĩa rằng hiện tượng kinh tế đó không phải TSVH.

Nhiều hiện tượng kinh tế chỉ miêu tả hoặc phơi bày trong tự nhiên. Các hiện tượng kinh tế đó có thể miêu tả các điều kiện đóng góp đối với sự tồn tại và giá trị của việc nhận dạng các TSVH. Các yếu tố hoặc các điều kiện đó có thể đóng góp quan trọng cho sự tồn tại và đối với giá trị của một kinh doanh đang làm ăn phát đạt trong đó có TSVH tồn tại. Nhưng hiện tượng như vậy không chiếm hữu các bộ phận cần thiết để phân biệt chúng như các TSVH. Đó là một phân tích quan trọng và là sự phân biệt pháp lý. Không may, nhiều phân tích đã nhầm lẫn lịch sử của TSVH với “các yếu tố”, “các bộ phận”, “các ảnh hưởng”, hoặc “các điều kiện” vô hình. Tương tự một số tòa án không phân biệt giữa TSVH và các ảnh hưởng hoặc các yếu tố vô hình. Thực tế, các ảnh hưởng và các yếu tố vô hình làm ảnh hưởng đến giá trị TSVH. Những hiện tượng kinh tế miêu tả như vậy không đủ chất lượng như là TSVH có thể nhận dạng - nhưng chúng có thể được coi như các yếu tố hoặc ảnh hưởng vô hình - bao gồm:

1. Thị phần;
2. Khả năng sinh lãi cao;

3. Không có sự điều tiết;
4. Một vị trí điều hành (hoặc được bảo vệ);
5. Vị trí độc quyền (hoặc có các hàng rào lối vào);
6. Tiềm năng thị trường;
7. Sự dồi dào của lời thỉnh cầu;
8. Không khí thần bí;
9. Tài sản thừa kế hoặc trường thọ;
10. Cạnh tranh thuận lợi;
11. Địa vị chu trình cuộc sống;
12. Duy nhất;
13. Các giá chiết khấu;
14. Lưu lượng tiền mặt (hoặc không có tiền mặt);
15. Kiểm soát sở hữu (hoặc thiếu sự kiểm soát).

Các yếu tố hoặc các ảnh hưởng vô hình đó không đủ chất lượng để được coi là TSVH bởi vì chúng thiếu một hoặc nhiều yêu cầu. Thí dụ, các yếu tố hoặc các ảnh hưởng đó có thể không thể chuyển giao được; hoặc chúng có thể không có quyền sở hữu tư nhân; hoặc chúng không thể được công nhận pháp lý hoặc có sự bảo vệ pháp lý; hoặc có thể không có chứng cứ vô hình của sự tồn tại của chúng. Tuy nhiên, trong lúc các điều kiện hoặc các ảnh hưởng đó không đủ chất lượng tự mình được coi như TSVH, chúng có thể chỉ ra rằng các TSVH tồn tại có giá trị kinh tế đáng kể. Thí dụ, các điều kiện và các ảnh hưởng đó có thể chỉ ra sự tồn tại và sự đóng góp lớn lao đối với giá trị của uy tín.

Trong bất kỳ sự kiện nào, các yếu tố hoặc các ảnh hưởng vô hình có thể trở nên rất quan trọng, đóng góp cho giá trị của TSVH. Tương tự, chúng có thể nâng cao giá trị của TSVH. Thực sự, bản thân chúng có thể có một giá trị. Thí dụ: có giá trị khả năng sinh lãi cao (so với khả năng sinh lãi thấp); có giá trị tiềm năng thị trường (so với không có tiềm năng thị trường); và có giá trị lưu lượng tiền mặt (so với không có tiền mặt).

3. Những hiện tượng kinh tế chỉ ra giá trị TSVH

Có khả năng một TSVH có tồn tại nhưng không có các đóng góp cần thiết để có giá trị kinh tế. Đối với một TSVH có giá trị có thể xác định được số lượng từ một phân tích kinh tế hoặc đánh giá triển vọng, nó cần có một số đóng góp hoặc đặc tính bổ sung chỉ ra sự tồn tại pháp lý của TSVH.

Thứ nhất, để một TSVH có giá trị kinh tế, nó cần tạo ra một số lượng lợi ích kinh tế có thể đo được đối với chủ sở hữu của nó. Lợi ích kinh tế đối với chủ sở hữu có thể dưới dạng một thu nhập tăng lên hoặc chi phí giảm đi. Lợi ích kinh tế đôi khi được đo bằng sự so sánh số lượng thu nhập kinh tế tạo ra bởi TSVH mục tiêu so với thu nhập kinh tế có khả năng sử dụng khác đối với chủ sở hữu, nếu vô hình mục tiêu không tồn tại. Lợi ích kinh tế có thể là số lượng sử dụng bất kỳ số đo thu nhập kinh tế nào, bao gồm thu nhập thực (trước hoặc sau thuế), tổng dòng tiền, dòng tiền thực, và .v.v...

Thứ hai, để một TSVH có giá trị kinh tế, cần nâng cao tiềm năng giá trị của các tài sản khác mà nó gắn kết. Các tài sản khác gắn kết với TSVH mục tiêu có thể bao gồm tài sản cá nhân hữu hình, bất động sản (hữu hình), hoặc các TSVH khác. Thí dụ, nếu một TSVH lắp ghép với các tài sản khác (hữu hình hoặc vô hình), sự tổ hợp dẫn tới kết quả làm tăng giá trị. Nói cách khác, TSVH mục tiêu có đóng góp tích cực tác động trong giá trị của các tài sản lắp ghép. Điều đó không có nghĩa nói rằng đo đạc giá trị đóng góp là chỉ ra giá trị của TSVH mục tiêu, nó đơn giản chỉ ra thực tế rằng vô hình mục tiêu làm tăng thêm giá trị tích cực. Về mặt khác, nếu sự bổ sung một TSVH đối với các tài sản lắp ghép (hữu hình hoặc vô hình) kết quả làm cho giá trị thu được thấp hơn đối với nhóm tài sản, khi đó TSVH mục tiêu là không có giá trị kinh tế tích cực đối với tài sản lắp ghép.

Rõ ràng, có sự phân biệt đáng kể giữa tồn tại pháp lý của một TSVH và giá trị kinh tế

của TSVH đó. Một thí dụ của tình trạng này là sự đăng ký mới của một nhãn hiệu để cho nó có được sự tồn tại pháp lý; vì một lý do nào đó, người tạo ra nhãn hiệu rồi quyết định nó sẽ không sử dụng nhãn hiệu cho mục đích thương mại hoặc bất kỳ mục đích nào khác. Nếu vậy nhãn hiệu đó sẽ không có giá trị kinh tế, ngay cả mặc dầu nó có tồn tại pháp lý. Nhưng nhãn hiệu vẫn tiếp tục có sự tồn tại kinh tế qua cuộc sống của giai đoạn đăng ký pháp lý của nó.

Tất nhiên, nhãn hiệu có thể được sử dụng như là một phương sách tự vệ nếu việc đăng ký nhãn hiệu nhằm mục đích hoàn toàn nhằm giữ cho nhãn hiệu nằm ngoài tầm với của các đối thủ cạnh tranh, khi mà nhãn hiệu đó đang được sử dụng trong tiến trình thương mại; trong trường hợp đó, việc sử dụng bảo vệ nhãn hiệu có thể tạo cho TSVH có giá trị kinh tế cũng như sự tồn tại kinh tế.

4. Sự phân biệt giữa TSVH và tài sản hữu hình (TSHH)

Rõ ràng, một TSVH không phải là TSHH. Một TSHH nói chung chiếm hữu tất cả những đóng góp đã thảo luận trước đây với một TSVH. Đó là, TSHH có tất cả các quyền và đặc quyền của tài sản. Thí dụ, nó có khả năng sở hữu tư nhân và sự bảo vệ pháp lý. Chủ sở hữu của TSHH có khả năng chuyển giao hợp pháp. Các quyền của TSHH có thể được bảo vệ trong tòa án pháp luật. Cộng thêm cái khung chung đó, một TSHH chiếm hữu một hoặc nhiều điều kiện mà một TSVH không có, như là:

1. Một TSHH cần có sự tồn tại vật lý và có hình dáng thực chất cụ thể;
2. Một TSHH cần có khả năng sờ mó được và nhìn thấy được;
3. Một TSHH cần cảm giác được đối với sự sờ mó, nó phải sờ mó được.

Tuy nhiên, một TSHH có thể không chuyển động (cố định đối với đất) hoặc chuyển động (không cố định đối với đất). Như chúng ta sẽ thấy, các yếu tố đó phân biệt liệu TSHH được phân loại là tài sản cá nhân hoặc bất động sản.

Cho đến nay, sự phân biệt giữa TSVH và TSHH là không dứt khoát, bởi vì một trong những điều kiện cho sự tồn tại của TSVH là một số chứng cứ hữu hình của TSVH. Vậy cái gì là sự khác nhau cuối cùng giữa TSVH và TSHH? Nó chắc chắn không phải là sự khác nhau về vật lý. Chắc chắn rằng mọi người có thể sờ mó và nhìn thấy máy móc thiết bị, xe tải và xe ô tô, đất đai và nhà cửa,... tất cả các cái đó là TSHH. Cũng chắc chắn rằng mọi người có thể sờ mó, nhìn thấy hợp đồng, một giấy phép, một hiệp định nhượng quyền, một bản vẽ thiết kế, một danh sách mật mã máy tính, một chương trình của chip máy tính, một đăng ký nhãn hiệu, một sổ tay ghi chép phòng thí nghiệm,... và tất cả các cái đó cũng là TSHH?

Nhóm sau là danh sách các tài sản mà nói chung được công nhận như TSVH. Rõ ràng, chúng ta có thể nhìn thấy những biểu lộ hữu hình của các TSVH đó: tài liệu, hình thức, hồ sơ, bản vẽ, danh sách, các hiệp định, đĩa mềm,... các biểu lộ đó là bộ phận quan trọng trong việc tạo ra giá trị của TSVH bởi vì nó không có các biểu lộ hữu hình, các TSVH không tồn tại, mà chúng ta đã biết, một tài sản không tồn tại thì không có giá trị.

Sự khác nhau quan trọng giữa TSVH và TSHH đó là:

1. Giá trị của TSHH được tạo ra bởi tính chất hữu hình của nó.
2. Giá trị của TSVH được tạo ra bởi tính chất vô hình của nó.

Đó là, sờ mó được, vật chất, và các bộ phận nhìn thấy được của TSHH cấp cho chúng giá trị. Giá trị của TSHH nảy sinh từ tính chất vật lý của nó và phụ thuộc toàn bộ trên tính chất vật lý. Nhưng điều đó không phải là tất cả đối với các TSVH.

Thứ nhất, giá trị của các TSVH nảy sinh từ các quyền tài sản gắn liền với sự sở hữu của TSVH. Các quyền đó bao gồm quyền khai thác, thương mại, bán, cho thuê, sử dụng, không sử dụng, cầm cố thế nợ, chuyển giao... TSVH. Cũng như tất cả các quyền pháp lý, các quyền tài sản đó là vô hình.

Thứ hai, giá trị của các TSVH nảy sinh từ các yếu tố vô hình hoặc các ảnh hưởng đã thảo luận trước. Các yếu tố và ảnh hưởng như là bí ẩn, biểu lộ rõ ràng, duy nhất và đóng góp thúc đẩy cạnh tranh đối với giá trị của TSVH. Một số yếu tố hoặc ảnh hưởng tiêu biểu tác động của TSVH, như là khả năng sinh lãi cao, thị phần lớn và sự thừa kế hoặc sự trường thọ.

Tóm lại, giá trị của TSVH không đến và không tích lũy đối với mảnh giấy mà nó được in ra. Mảnh giấy (hoặc bản vẽ hoặc phần mềm máy tính) có thể được copy và tái sản xuất. Hơn nữa, giá trị của một TSVH đến từ các quyền tài sản gắn liền với giá trị vô hình và các yếu tố vô hình tác động đến nó và các ảnh hưởng vô hình mà bị nó tác động.

5. Mối liên hệ giữa TSVH và TSHH

Các TSHH thường yêu cầu nhận thức đầy đủ giá trị (hoặc khả năng sản xuất - thu nhập) của các TSVH. Thí dụ, bạn phải có phần cứng của máy tính (một tài sản hữu hình) để khai thác có hiệu quả những tác động tích cực của phần mềm máy tính (một TSVH). Khả năng làm việc (và các tài sản tiền tệ khác) và máy móc thiết bị thường là cần thiết cho tính thương mại của các TSVH (như là bằng phát minh, nhãn hiệu, bản quyền, uy tín ...). Điều đó không nói rằng các TSVH không có giá trị tách biệt và tách rời khỏi giá trị của các TSHH. Làm thế nào các TSVH có thể chiếm hữu một giá trị bởi bản thân chúng, và vẫn còn yêu cầu sử dụng các TSHH hoặc các tài sản tài chính để nhận được đầy đủ giá trị của chúng? Câu trả lời là các chủ sở hữu TSVH không cần sở hữu các TSHH mà được sử dụng để khai thác giá trị vô hình. Trong thực tế, chủ sở hữu TSVH không cần sở hữu bất kỳ tài sản nào - ngoại trừ TSVH. Thí dụ, chủ sở hữu của một nhà máy và thiết bị có thể cấp phép sử dụng TSVH mục tiêu (như là nhãn hiệu, bằng phát minh, phần mềm,...). Chủ sở hữu TSVH nhận được thu nhập bản quyền. Điều đó tạo ra giá trị cho chủ sở hữu TSVH. Tuy nhiên, chủ sở hữu TSVH không cần sở hữu

bất kỳ tài sản hữu hình nào. Tương tự, chủ sở hữu của các TSHH có thể khai thác giá trị của (nghĩa là đầu tư vào) các TSHH qua sử dụng (qua giấy phép) của TSVH mục tiêu. Trong thực tế, qua sự tổ hợp của các TSHH (như nhà máy và thiết bị) và các TSVH (như giấy phép phát minh hoặc công thức sản xuất), chủ sở hữu TSHH có thể phát triển một TSVH mới (như là các hợp đồng khách hàng hoặc các mối liên hệ, giá trị nhãn hiệu, uy tín, ...). Tất nhiên, chủ sở hữu TSVH có thể nhận được giá trị của TSVH mục tiêu trực tiếp (khi phản đối gián tiếp qua hiệp định giấy phép) không phải làm đầu tư quan trọng trong TSHH. Thí dụ, chủ sở hữu vô hình có thể thuê nhà máy và thiết bị yêu cầu (như chủ sở hữu TSHH có thể thuê TSVH yêu cầu). Vấn đề là chủ sở hữu TSVH có thể nhận được giá trị của vô hình mục tiêu qua sử dụng các TSHH, không cần sở hữu các TSHH. Hãy xem xét ví dụ cuối cùng để chứng minh điểm này. Bên A sở hữu TSVH (như là bằng phát minh, nhãn hiệu, giấy phép nhượng quyền, công thức hóa chất, ...), bên B sở hữu TSHH (như là nhà máy và máy móc thiết bị sản xuất), bên C có thể có giấy phép vô hình từ bên A và thuê máy móc thiết bị từ bên B. Trong trường hợp đó, TSVH có giá trị tiêu biểu bởi dòng thu nhập cấp phép bản quyền. Các TSHH có giá trị tiêu biểu bởi dòng thu nhập cho thuê. Chủ sở hữu của TSVH mục tiêu (bên A) nhận được giá trị không cần sở hữu bất kỳ TSHH nào. Bên C đã tạo ra một tổ chức kinh doanh (và có lẽ đã tạo ra các TSVH bổ sung) mà không có việc sở hữu TSVH hoặc các TSHH nào. Trong điều khoản kinh tế, bên C đã phối hợp bổ sung (như là quản lý hoặc chuyên môn điều hành) mà không có vốn (như là các TSHH hoặc các tài sản tài chính) đối với công việc kinh doanh giả thiết đó.

Tóm lại, các TSVH có giá trị riêng biệt và tách khỏi các TSHH, ngay cả mặc dầu TSVH có thể (ở một số điểm trong tiến trình thương mại) đòi hỏi sử dụng các TSHH để

nhận được đầy đủ giá trị của nó. Tương tự, các TSHH có giá trị riêng biệt và tách rời khỏi các TSVH và các TSHH khác. Đó là sự thực ngay cả mặc dầu các TSHH có thể đòi hỏi sử dụng các TSVH hoặc các TSHH khác để nhận được đầy đủ giá trị của chúng. Thí dụ, phần cứng máy tính (một TSHH) có thể cần phần mềm máy tính (một TSVH) để nhận được giá trị đầy đủ.

Các TSVH có thể chiếm hữu giá trị riêng biệt của bản thân, và cũng có thể nâng cao giá trị của các TSHH mà chúng gắn kết. Điều đó không phải là toàn bộ giá trị của TSVH sẽ tích lũy đối với tài sản hữu hình, cũng không phải toàn bộ giá trị của TSHH sẽ tích lũy đối với TSVH. Thí dụ, một mảnh đất có giá trị lớn hơn nếu có một ngôi nhà trên nó. Điều đó không có nghĩa rằng toàn bộ giá trị của ngôi nhà sẽ tích lũy đối với đất hoặc toàn bộ giá trị của đất sẽ tích lũy đối với ngôi nhà. Cả hai tài sản đóng góp giá trị một phần đối với cái khác. Đó là, cả hai tài sản đã một phần nâng cao giá trị của cái khác. Mối liên hệ giống nhau tồn tại với các TSHH và TSVH.

Sự tăng giá trị đóng góp bởi các TSVH đôi khi được gọi là *giá trị trong sử dụng (in-use)* hoặc bộ phận *giá trị đang làm ăn phát đạt (going-concern value)* của giá trị TSHH. Giá trị tăng thêm đó đôi khi được đo như là sự khác nhau giữa giá trị trong sử dụng của các TSHH và giá trị trong trao đổi của các TSHH.

Giá trị đóng góp của các TSVH tích lũy đối với các TSVH liên kết đôi khi được gọi là sự nâng cao. Đó là, các TSVH thường nâng cao giá trị của các TSHH mà chúng liên kết. Tương tự, các TSHH thường nâng cao giá trị của các TSVH mà chúng liên kết./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

Sách "Valuing Intangible Assets", Robert F.Reilly, Robert P.Schweih, 1998.